

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Resultatrapport for finansforetak

1. halvår 2023

DATO:
31.08.2023

Innhold

1	Hovedinntrykk	4
2	Banker, kredittforetak og finansieringsforetak	5
2.1	Banker	5
2.2	Foretak som tilbyr forbrukslån	10
2.3	Finansieringsforetak	13
3	Forsikringsforetak	17
3.1	Livsforsikringsforetak	17
3.2	Pensjonskasser	20
3.3	Skadeforsikringsforetak	24
4	Vedlegg	28
4.1	Makroøkonomiske størrelser	28
4.2	Nye poster etter implementering av IFRS 17	29

Redaksjonen ble avsluttet 24.08.2023. Alle tall er foreløpige, og det tas forbehold om endringer.
Kilde for alle tall er Finanstilsynet, så lenge annet ikke er angitt.

1 Hovedinntrykk

Norske banker oppnådde betydelig bedre resultater i første halvår 2023 enn i samme periode året før. Samlet resultat før skatt tilsvarte 1,5 prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK), en bedring på 0,3 prosentpoeng. Egenkapitalavkastningen for bankene samlet var 14,6 prosent, som var 3,1 prosentpoeng høyere enn ett år tidligere.

Hovedforklaringen på resultatforbedringen det siste året var betydelig høyere netto renteinntekter. I første halvår 2023 var netto renteinntekter høyere enn nivået før pandemiutbruddet i 2020. Andre driftsinntekter var også noe høyere enn ett år tidligere. Til tross for noe høyere driftskostnader enn året før var kostnadsøkningen lavere enn inntektsveksten, som førte til en reduksjon i bankenes samlede kostnad/inntektsforhold fra 44 prosent til 39 prosent.

Tap på utlån tilsvarte 0,08 prosent av gjennomsnittlig utlånsvolum i første halvår, mot tilnærmet null i utlånstap i samme periode i 2022. Misligholdte utlån tilsvarte 1,3 prosent av utlånsvolumet, som var 0,2 prosentpoeng lavere enn ett år tidligere. De siste to kvartalene har det vært en svak økning i utlån misligholdt mer enn 90 dager.

Tolvmånedersveksten i utlån til kunder gikk betydelig ned i andre kvartal, til 6,4 prosent ved utgangen av første halvår. Dette var 2,4 prosentpoeng lavere enn ett kvartal tidligere. Nedgangen i utlånsvekst var særlig sterk for utlån til innenlandske bedriftskunder, fra 12,2 til 8,9 prosent. For utlån til innenlandske personkunder sank veksten med 0,6 prosentpoeng i andre kvartal, til 4,6 prosent ved utgangen av første halvår.

Finanstilsynets utvalgsundersøkelse av foretak som tilbyr **forbrukslån** viste en nedgang i utlånsvolum til norske kunder med 1,7 prosent siste 12 måneder. Justert for salg av porteføljer av misligholdte lån var det derimot en vekst på 3,2 prosent i perioden. Tap på utlån i første halvår 2023 var på nivå med samme periode i fjor og tilsvarte 2,2 prosent av utlånsvolumet. Salg av misligholdte porteføljer bidro til en reduksjon i andelen misligholdte forbrukslån til norske kunder på 3,1 prosentpoeng siste år, til 6,7 prosent av utlånsvolumet. En betydelig andel av volumet av forbrukslån ligger nå i foretak som kjøper misligholdte lån. Dersom misligholdte lån i porteføljekjøpsforetak inkluderes i samlet mislighold, innebærer det at nesten 30 prosent av den usikrede kreditten i Norge er misligholdt.

Livsforsikringsforetakene fikk en bedring i et resultat før skatt i første halvår 2023 sammenlignet med samme periode året før. Positive verdiendringer på aksjer bidro mest til investeringsinntektene. I kollektivporteføljen var den verdijusterte avkastningen, som inkluderer urealiserte verdiendringer, på 6,3 prosent, mot -2,3 prosent i første halvår 2022. Avkastningen i investeringsvalgporteføljen var på 16,5 prosent mot -11,4 prosent i første halvår 2022.

For **pensjonskassene** bidro verdiøkning på aksjer til positiv avkastning og positive resultater i første halvår 2023. Pensjonskassenes verdijusterte avkastning i kollektivporteføljen var 10,6 prosent, opp fra -12,5 prosent i samme periode i 2022 da resultatene var negative som følge av verdifall på aksjer og obligasjoner.

Skadeforsikringsforetakene hadde samlet sett et svakere resultat i første halvår i 2023 enn samme periode året før. Nedgangen er blant annet drevet av svakere resultat fra forsikringsdriften som følge av økte erstatningskostnader. Målt som andel av forsikringsinntekter utgjorde resultat før skatt 13,3 prosent, en reduksjon på 4,9 prosentpoeng fra samme periode året før. Kombinertprosenten (skade- og kostnadsprosenten) økte fra 85 til 92 prosent.

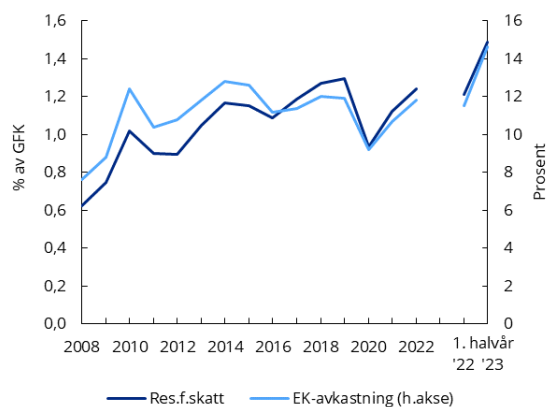
2 Banker, kredittforetak og finansieringsforetak

2.1 Banker

Resultat

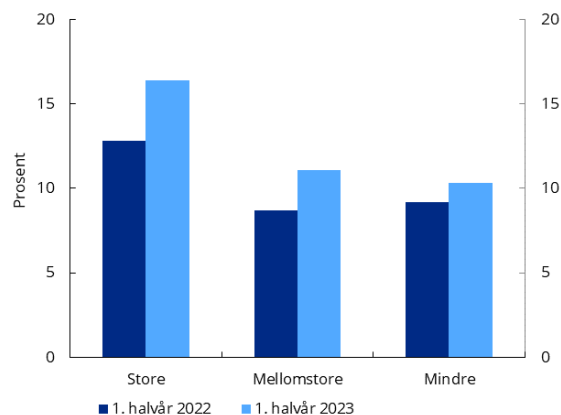
- Bankenes samlede resultat før skatt har økt betraktelig de siste tre årene, etter resultatnedgangen i 2020. I første halvår 2023 utgjorde resultat før skatt 1,49 prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK), mot 1,21 prosent ett år tidligere.
- Egenkapitalavkastningen var 14,6 prosent for bankene samlet, en økning på 3,1 prosentpoeng fra samme periode i 2022, se figur 2.1. Gruppen av de store bankene har en betydelig høyere egenkapitalavkastning enn de to andre gruppene, men alle gruppene viste en bedring fra året før, se figur 2.2.

Figur 2.1 Lønnsomhet i norske banker

Kilde: Finanstilsynet

Figur 2.2 Egenkapitalavkastning i grupper av banker¹

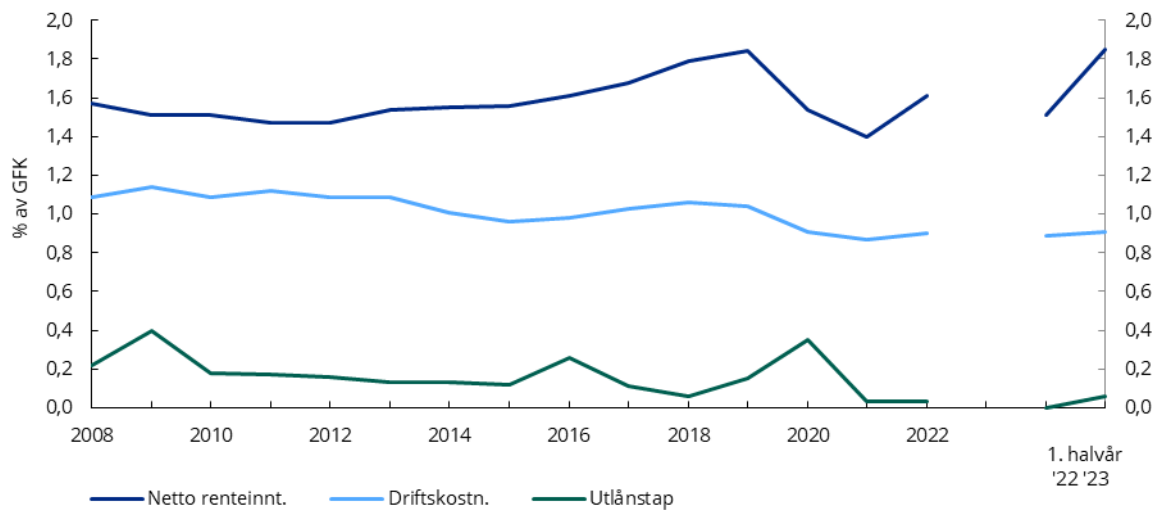

Kilde: Finanstilsynet

- Hovedforklaringen til den sterke resultatforbedringen fra året før var økte netto renteinntekter, se figur 2.3. I første halvår 2023 var netto renteinntekter høyere enn de var før rentenedgangen etter utbruddet av pandemien i 2020.
- Høyere positive verdiendringer på finansielle instrumenter enn året før bidro til resultatforbedringen. Netto provisjonsinntekter var derimot lavere enn ett år tidligere, både nominelt og sett i forhold til forvaltningskapitalen.
- Bankenes driftskostnader økte noe i forhold til forvaltningskapitalen, hvor både lønnskostnader og andre driftskostnader var høyere enn året før. Bankenes kostnad/inntektsforhold var likevel markert lavere enn ett år tidligere, som følge av den betydelige veksten i driftsinntekter. I første halvår var det samlede kostnad/inntektsforholdet 38,8 prosent, etter en nedgang siste år på 5,3 prosentpoeng. Gruppen av de store bankene har det laveste kostnadsnivået og hadde også den sterkeste nedgangen i kostnadsnivå det siste året, se figur 2.4.

¹ Store: DNB Bank og de 6 store regionsparebankene. Mellomstore: Øvrige banker (34) med en forvaltningskapital større enn 10 mrd. kroner. Mindre banker: 65 banker med forvaltningskapital mindre enn 10 mrd. kroner

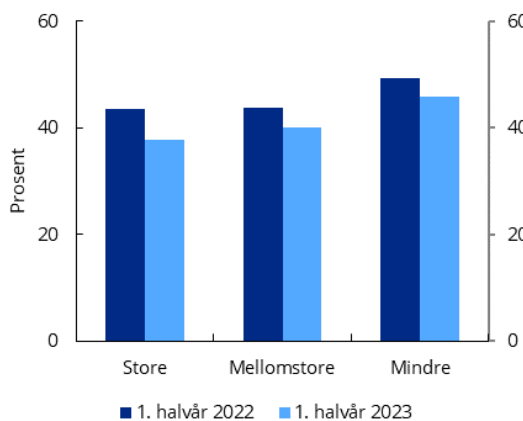
Figur 2.3 Netto renteinntekter, driftskostnader og utlånstap

Kilde: Finanstilsynet

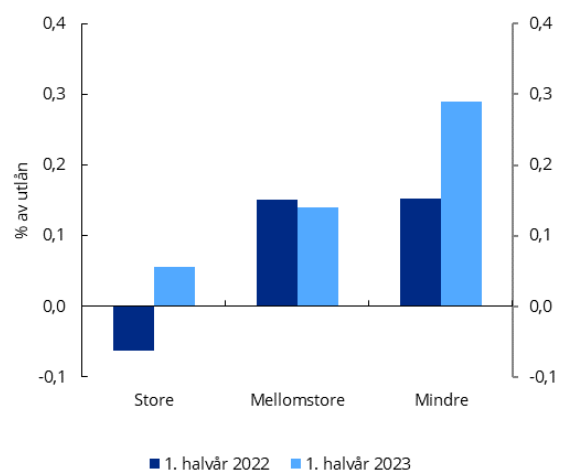
- Bankenes samlede tap på utlån tilsvarte 0,08 prosent av utlånsmassen i første halvår (annualisert), mot tilnærmet null i utlånstap ett år tidligere. Både gruppen av store og mindre banker viste klart høyere netto tap enn ett år tidligere, se figur 2.5. Tapsnivåene for gruppene av mellomstore og mindre banker er påvirket av at gruppene inneholder enkelte banker med forbrukslån som hovedaktivitet.

Figur 2.4 Kostnad/inntektsforhold

Kilde: Finanstilsynet

Figur 2.5 Tap på utlån

Kilde: Finanstilsynet

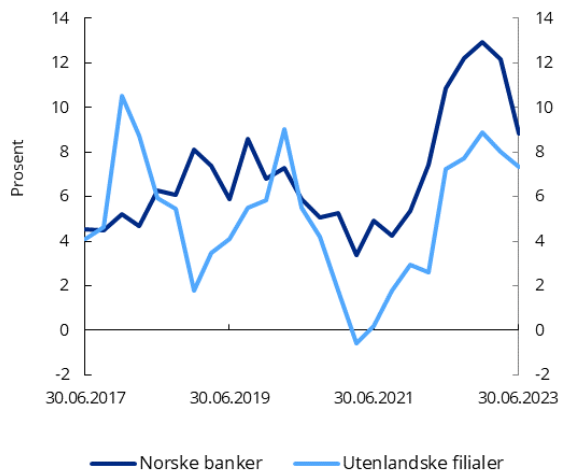
- Ingen banker hadde underskudd i første halvår 2023, mot 3 banker i samme periode året før.

Tabell 2.1 Resultat for samtlige norske banker

	1. halvår 2023		1. halvår 2022	
	Mill. kr.	% GFK	Mill. kr.	% GFK
Netto renteinntekter	60 441	1,85	46 015	1,51
Andre inntekter	19 868	0,61	17 891	0,59
herav verdiendr. finansielle instrumenter	3 836	0,12	2 714	0,09
Driftskostnader	29 696	0,91	26 990	0,89
herav lønn og personalkostnader	16 158	0,49	14 658	0,48
Resultat før tap på utlån	50 613	1,55	36 916	1,21
Bokførte tap på utlån	1 941	0,06	4	0,00
Gev/tap ikke-fin.eiendeler	15	0,00	1	0,00
Resultat før skatt	48 687	1,49	36 914	1,21
Skattekostnad	10 458	0,32	7 792	0,26
Resultat etter skatt	38 229	1,17	29 121	0,96
Egenkapitalavkastning (%)	14,6		11,5	

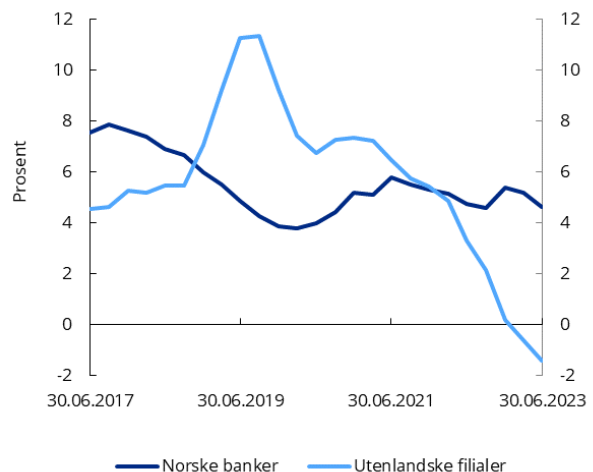
- Utlånsveksten til innenlandske bedriftskunder har sunket betraktelig de to siste kvartalene, etter kraftig stigning frem til utgangen av 2022, se figur 2.6. Ved utgangen av første halvår i år var utlånsveksten for norske banker 8,8 prosent, som var 3,3 prosentpoeng lavere enn ett kvartal tidligere. Veksten fra utenlandske bankers filialer i Norge var 7,3 prosent.

Figur 2.6 Tolvmånedersvekst i utlån til innenlandske bedriftskunder

Kilde: Finanstilsynet

Figur 2.7 Tolvmånedersvekst i utlån til innenlandske personkunder

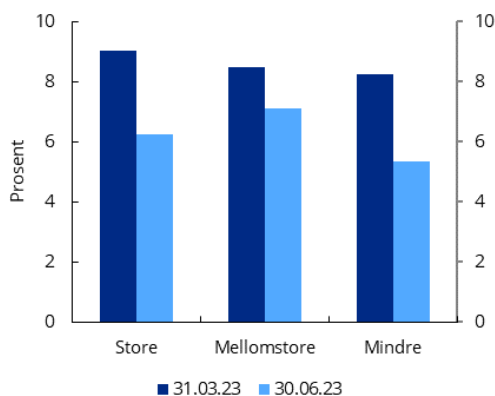

Kilde: Finanstilsynet

- Bankenes vekst i utlån til innenlandske personkunder har sunket jevnt de siste par årene, hvor særlig filialene av utenlandske banker har redusert veksten kraftig, se figur 2.7. Ved utgangen av første halvår 2023 hadde norske banker en tolv månedersvekst til personkunder på 4,6 prosent, mens de utenlandske bankenes filialer hadde redusert utlånene med 1,4 prosent i perioden.

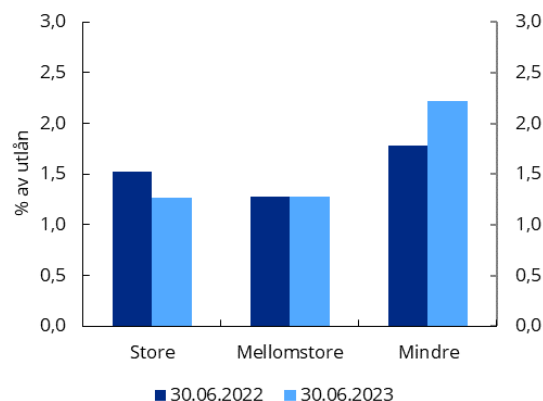
- Norske bankers totale utlånsvekst til kunder siste tolv måneder, inkludert kunder i utlandet, var 6,4 prosent ved utgangen av første halvår 2023. Det er 2,4 prosentpoeng lavere enn ved utgangen av første kvartal. Utlånsveksten gikk ned for alle grupper av banker i andre kvartal, med særlig stor nedgang i vekstrate for gruppene av de store og de mindre bankene, se figur 2.8.

Figur 2.8 Vekst i utlån til kunder for grupper av banker (tolvmåneders vekst)

Kilde: Finanstilsynet

Figur 2.9 Misligholdte utlån (sum 90-dagers og andre misligholdte engasjementer)

Kilde: Finanstilsynet

- Misligholdte engasjementer (betalingsmislighold over 90 dager og andre misligholdte engasjementer) tilsvarte 1,3 prosent av utlån ved utgangen av første halvår 2023, mot 1,5 prosent ett år tidligere. For utlån misligholdt mer enn 90 dager var det en svak økning, både fra første til andre kvartal i år og de siste tolv måneder. Misligholdsnivået var høyest for gruppen av mindre banker, som også viste en betydelig økning i mislighold det siste året, se figur 2.9. Denne gruppen omfatter flere forbrukslånsbanker, i tillegg til enkelte nisjebanker rettet mot bedriftskunder.

Tabell 2.2 Balanseutvikling for samtlige norske banker

	30.06.2023		30.06.2022		vekst i %
	Mrd.kr	% av br. utlån	Mrd.kr	% av br. utlån	
Forvaltningskapital	6 472,7		6 008,5		7,7
Brutto utlån til kunder	4 364,7		4 114,1		6,1
... Inkl. utlån i gruppeeide OMF-foretak	4 754,3		4 468,1		6,4
Tapsavsetninger på utlån	-23,5	-0,54	-24,3	-0,59	-2,9
herav trinn 1	-4,4	-0,10	-4,1	-0,10	5,9
herav trinn 2	-4,7	-0,11	-4,4	-0,11	5,9
herav trinn 3	-14,5	-0,33	-15,7	-0,38	-7,7
Brutto misligholdte eng., 90 dager	19,4	0,44	14,8	0,36	31,0
Andre misligholdte eng.	38,5	0,88	46,0	1,12	-16,4
Gjeld til kredittinstitusjoner	386,6		294,5		31,3
Innskudd fra kunder	3 014,9		2 851,6		5,7
Verdipapirgjeld	1 729,1		1 566,7		10,4

- Innskudd fra kunder økte med 5,7 prosent siste tolv måneder. Innskuddsdekningen for bankene samlet var 106 prosent i morbank (ikke-konsolidert), noe lavere enn ett år tidligere. På konsernnivå og inkludert utlån overført til deleide OMF-foretak var innskuddsdekningen nær uendret, på 63 prosent.

Utenlandske bankers filialer

- Også filialer av utenlandske banker i Norge oppnådde bedre resultater i første halvår 2023 enn i samme periode ett år tidligere. Som for de norske bankene var det særlig økte netto renteinntekter som forklarer resultatforbedringen for filialene. I motsatt retning trekker en betydelig sterkere økning i driftskostnader enn for de norske bankene.
- Samlede tap på utlån var noe lavere enn året før, og tilsvarte 0,01 prosent av utlån.
- Utlånsveksten for filialene var 5,2 prosent, en nedgang i vekstrate på 3,1 prosentpoeng fra utgangen av første kvartal.
- Misligholdte utlån tilsvarte 1,3 prosent av totale utlån til kunder. Dette var 0,1 prosentpoeng lavere enn ved utgangen av første kvartal og 0,5 prosentpoeng lavere enn ett år tidligere.

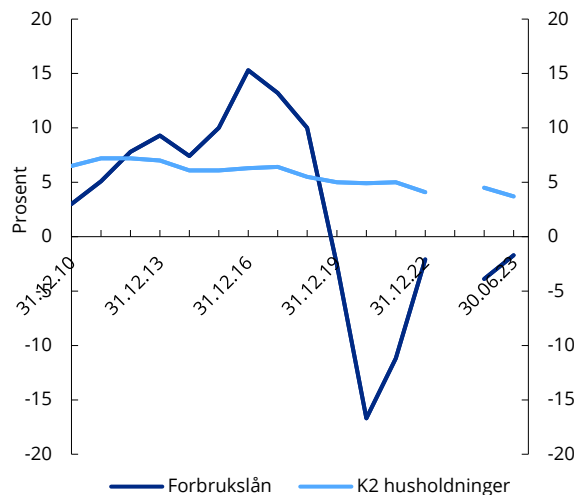
Tabell 2.3 Utenlandske bankers filialer i Norge (filialer med innskuddsvirksomhet)

	1. halvår 2023		1. halvår 2022	
	Mill.kr	% GFK	Mill.kr	% GFK
Netto renteinntekter	15 019	1,52	11 950	1,24
Andre inntekter	5 273	0,54	5 190	0,54
herav verdiendr. på fin. instr.	379	0,04	356	0,04
Driftskostnader	9 745	0,99	7 900	0,82
herav lønn og personalkostnader	3 689	0,37	3 366	0,35
Resultat før tap	10 547	1,07	9 240	0,96
Tap på utlån	67	0,01	261	0,03
Resultat før skatt	10 480	1,06	8 979	0,93
	30.06.2023		30.06.2022	
	Mrd.kr		Mrd.kr	Vekst
Forvaltningskapital	1 987		2 014	-1,4
Brutto utlån til kunder (inkl. OMF-foretak)	1 650		1 568	5,2
Innskudd fra kunder	762		838	-9,1

2.2 Foretak som tilbyr forbrukslån

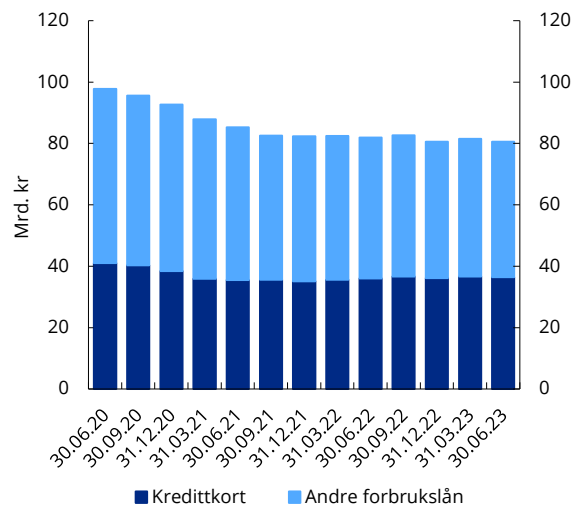
- Finanstilsynet gjennomfører hvert kvartal en undersøkelse² av et utvalg foretak som tilbyr forbrukslån i det norske markedet. Forbrukslån omfatter kredittkortlån og andre lån uten sikkerhet til personkunder. Fra utgangen av første halvår 2022 til utgangen av første halvår 2023 var det en nedgang i forbrukslån til norske kunder på 1,7 prosent for foretakene i undersøkelsen, se figur 2.10 og tabell 2.5. Justert for foretakenes salg av porteføljer av misligholdte lån³, var det en økning i utlånene på 3,2 prosent.
- Nedgangen i forbrukslån har flatet ut, og det var en liten økning i kredittkortlån det siste året, se figur 2.11.
- De totale forbrukslånene i utvalget, som inkluderer porteføljer i utlandet for norske forbrukslånsbanker⁴ og Noba Bank Groups (Nordax) filial i Norge (Bank Norwegian), økte med nær 14 prosent det siste året. Flere banker har vokst mye i andre nordiske land, og har en stor andel av utlånene i dette markedet.

Figur 2.10 Tolv månedersvekst i forbrukslån i Norge og husholdningenes innenlandsgjeld (K2)

Kilder: Finanstilsynet og SSB (K2)

Figur 2.11 Utlånsvolum i foretak som yter forbrukslån i Norge

Kilde: Finanstilsynet

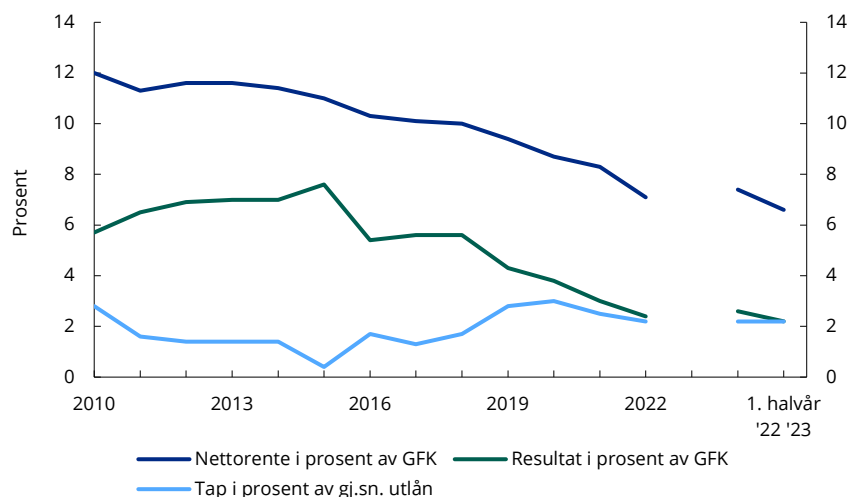
- Inntjeningen for foretakene samlet ble redusert som følge av lavere netto renteinntekter sammenlignet med første halvår i fjor, se figur 2.12 og tabell 2.4. De bokførte tapene lå på samme nivå som i første halvår i fjor, og utgjorde 2,2 prosent (annualisert) av utlånsmassen. For norske forbrukslånsbanker utgjorde tapene 4,4 prosent, mot 2,3 prosent i samme halvår i fjor.

² Ved utgangen av andre kvartal 2023 omfatter undersøkelsen 26 banker og finansieringsforetak som yter lån uten sikkerhet til personkunder. Både norske foretak og utenlandske filialer i Norge inngår. Lån uten sikkerhet i finansieringsforetak som kjøper porteføljer av misligholdte lån inngår ikke i Finanstilsynets utvalgsundersøkelse. Det gjør heller ikke lån gitt av utenlandske foretak som driver grensekryssende virksomhet.

³ Justeringen innebærer at solgt volum i perioden 30.06.2022 – 30.06.2023 er lagt til samlet volum utestående per 30.06.2023.

⁴ Norske forbrukslånsbanker er definert som spesialiserte banker (norske juridiske enheter) hvor mer enn halvparten av utlånsporteføljen er lån uten sikkerhet til personkunder. Denne gruppen består av Eika Kredittdbank, Instabank, Morrow Bank og Lea bank. Bank Norwegian ble fusjonert med Nordax Bank AB 30.11.22, og er nå norsk filial av svensk bank.

Figur 2.12 Resultatutvikling forbrukslån*

*Figuren viser resultatutvikling for totale forbrukslån i utvalget som inkluderer forbrukslån i utlandet for norske foretak og Bank Norwegian.

Kilde: Finanstilsynet

Tabell 2.4 Utviklingen i forbrukslån¹

	Samlet utvalg		Norske forbrukslånsbanker	
	1. halvår 23	1. halvår 22	1. halvår 23	1. halvår 22
Forbrukslån per 30.06. Totalt (mill. kr)	158 703	139 625	23 066	18 013
Årsvekst %	13,7	-3,5	28,1	-9,2
Forbrukslån per 30.06. Norge (mill. kr)	80 550	81 929	9 405	9 878
Årsvekst %	-1,7	-3,9	-4,8	-15,9
Tap i % av gj.sn. forbrukslån (annualisert)	2,2	2,2	4,4	2,3
Nettorente i % av GFK (annualisert)	6,6	7,4	7,0	7,2
Resultat ord. drift i % av GFK (annualisert)	2,2	2,6	1,4	1,9
Misligholdte lån over 90 dg, % av forbrukslån Totalt	8,0	9,2	4,9	6,2
Misligholdte lån over 90 dg, % av forbrukslån Norge	6,7	9,8	4,8	8,4

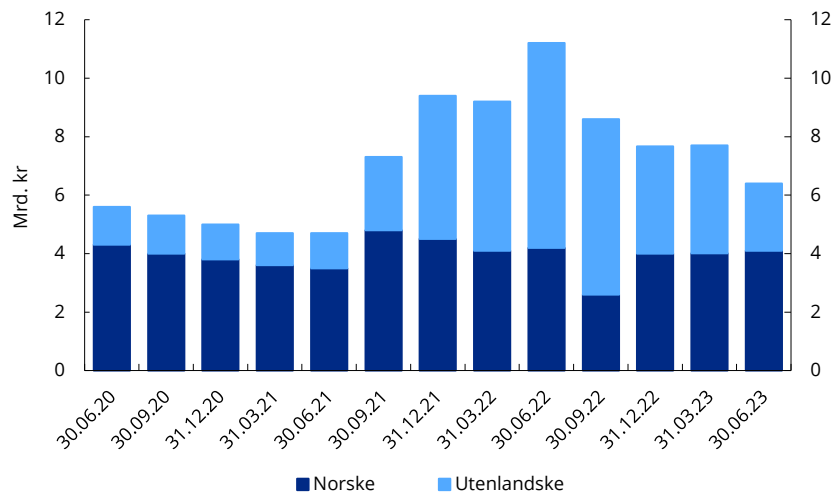
¹Vekstrater er beregnet for sammenlignbart utvalg.

Kilde: Finanstilsynet

- Foretakene i utvalget solgte porteføljer av misligholdte lån til en pålydende verdi av 6,4 mrd. kroner siste tolv måneder frem til utgangen av juni 2023. Av dette var 4,1 mrd. kroner utlån i Norge. Volumet av solgte porteføljer med norske utlån har vært stabilt de siste periodene, se figur 2.13. En betydelig andel av volumet av forbrukslån ligger nå i foretak som kjøper misligholdte lån, se omtale av porteføljekjøpsforetak nedenfor. I tillegg har flere av de tidligere forbrukslånsbankene i større grad satset på markedet for omstartslån⁵ (lån med pant i bolig) de siste årene.

⁵ Lån som benyttes for å samle flere lån og refinansiere lån med høy rente. Målgruppen er ofte låntakere med økonomiske utfordringer, betalingsanmerkninger e.l. Det nye lånet får lavere rente enn de tidligere lånene, men renten er vanligvis betydelig høyere enn ordinære lån med pant i bolig.

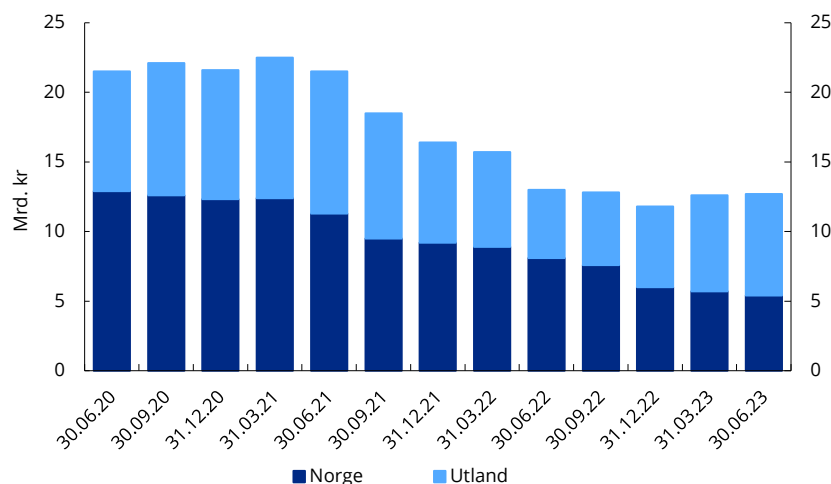
Figur 2.13 Solgte porteføljer av misligholdte forbrukslån siste 12 måneder

Kilde: Finanstilsynet

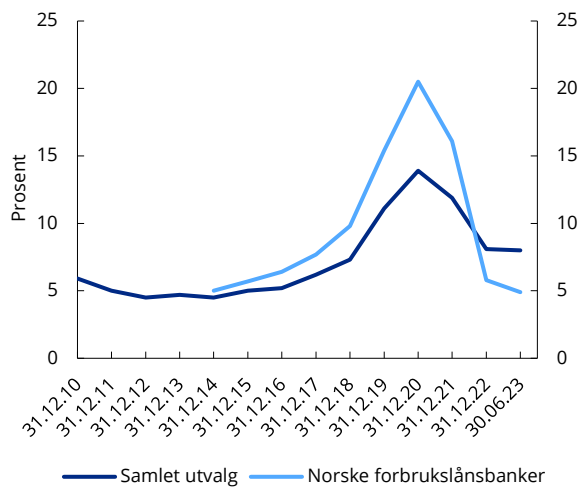
- Volumet av misligholdte lån i foretakene samlet utgjorde 12,7 mrd. kroner ved utgangen av første halvår 2023, se figur 2.14. Av dette utgjorde misligholdte lån i det norske markedet 5,4 mrd. kroner, en nedgang på 2,7 mrd. kroner fra utgangen av første halvår i fjor. Nedgangen er påvirket av salg av porteføljer med misligholdte lån og noe lavere utlånsaktivitet.
- Foretakenes salg av misligholdte porteføljer har gitt en nedgang i andelen misligholdte lån de siste årene, se tabell 2.5 og figur 2.15. Misligholdsnivået er imidlertid fortsatt høyt. Ser man kun på utlån i det norske markedet var misligholdsandelen 6,7 prosent av utlånsmassen ved utgangen av første halvår 2023, for utvalget samlet. For norske forbrukslånsbanker var andelen 4,8 prosent, se figur 2.16.

Figur 2.14 Misligholdte forbrukslån (over 90 dager)

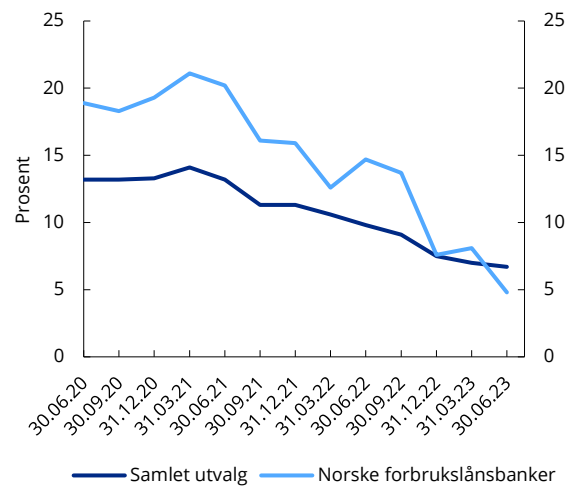
Kilde: Finanstilsynet

Figur 2.15 Mislighold over 90 dager i prosent av forbrukslån (inkl. forbrukslån i utlandet)

Kilde: Finanstilsynet

Figur 2.16 Mislighold over 90 dager i prosent av forbrukslån i Norge

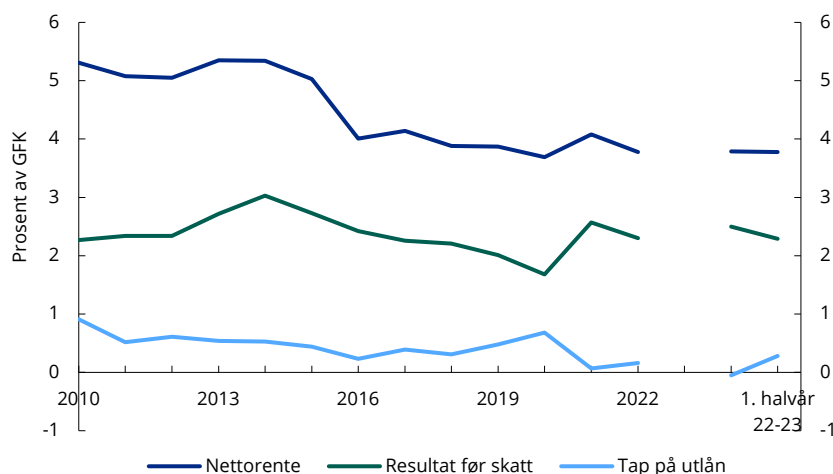

Kilde: Finanstilsynet

2.3 Finansieringsforetak

- Finansieringsforetakenes⁶ resultat før skatt i første halvår 2023 var noe lavere enn i tilsvarende periode i fjor, se tabell 2.5 og figur 2.17. Netto renteinntekter har ligget stabilt, men tap på utlån økte noe. Egenkapitalavkastningen for finansieringsforetakene samlet var 0,8 prosentpoeng lavere enn i første halvår i fjor.
- Brutto utlån økte med 9,6 prosent siste tolv måneder frem til utgangen av første halvår 2023, se tabell 2.6.

Figur 2.17 Resultatutvikling, finansieringsforetak

Kilde: Finanstilsynet

⁶ Utvalget omfatter 29 norske foretak (norske juridiske enheter) med leasing, bilfinansiering, factoring og forbrukslån som hovedvirksomhet. Foretak med samme type virksomhet, men konsesjon som kredittforetak, inngår også i utvalget. I tillegg inngår norske finansieringsforetak som kjøper porteføljer av misligholdte lån.

Tabell 2.5 Resultatposter finansieringsforetak totalt

	1. halvår 2023		1. halvår 2022	
	Mill. kr	% av GFK	Mill. kr	% av GFK
Netto renteinntekter	3 586	3,78	3 395	3,76
Andre inntekter	372	0,39	216	0,24
herav verdiendr. finansielle instrumenter	9	0,01	15	0,02
Andre kostnader	1 386	1,46	1 250	1,39
herav lønn og personalkostnader	690	0,73	631	0,70
Driftsresultat før tap	2 439	2,57	2 227	2,47
Bokførte tap på utlån	262	0,28	-46	-0,05
Resultat før skatt	2 176	2,29	2 237	2,48
Skattekostnad	503	0,53	509	0,56
Resultat etter skatt	1 673	1,76	1 728	1,92
Egenkapitalavkastning	8,5 %		9,3 %	

Kilde: Finanstilsynet

Tabell 2.6 Balanseposter finansieringsforetak totalt

	30.06.2023		30.06.2022		
	Mill. kr	% br. utlån	Mill. kr	% br. utlån	% vekst
Forvaltningskapital (sum gjeld og egenkapital)	198 653		184 778		7,5
Brutto utlån til kunder	199 046		181 635		9,6
Tapsnedskrivninger på utlån til amortisert kost	-7 651	-3,8	-4 201	-2,3	
herav Steg 1 (IFRS)	-583	-0,3	-481	-0,3	
herav Steg 2 (IFRS)/Gruppenedskr. (NGAAP)	-523	-0,3	-2 562	-1,4	
herav steg 3 (IFRS)/Individuelle nedskr. (NGAAP)	-6 545	-3,3	-1 158	-0,6	
Brutto misligholdte lån over 90 dager	19 839	10,0	15 581	8,6	
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak	100 713		99 784		0,9

Kilde: Finanstilsynet

- For gruppen av finansieringsforetak med leasing og bilfinansiering som hovedvirksomhet lå resultatet på samme nivå som i første halvår i fjor. Foretakenes netto renteinntekter har økt, samtidig som det har vært en økning i bokførte tap, se tabell 2.7.

Tabell 2.7 Hovedposter for foretak med leasing/bilfinansiering som kjernevirksomhet

	1. halvår 2023		1. halvår 2022		
	Mill. kr	% av GFK	Mill. kr	% av GFK	
Netto renteinntekter	2 660	3,25	2 338	3,05	
Driftsresultat før tap	1 999	2,45	1 628	2,12	
Bokførte tap på utlån	174	0,21	-83	-0,11	
Resultat før skatt	1 825	2,23	1 711	2,23	
Skattekostnad	447	0,55	389	0,51	
Resultat etter skatt	1378	1,69	1322	1,72	
	30.06.2023		30.06.2022		
	Mill. kr	% br. utlån	Mill. kr	% br. utlån	% vekst
Brutto utlån til kunder	166 770		155 767		7,1
herav leasing	91 231		86 298		5,7
Brutto misligholdte lån, 90 dager	2 054	1,2	1 570	1,0	

Kilde: Finanstilsynet

- For finansieringsforetak som kjøper porteføljer av misligholdte lån og fordringer utgjorde resultat før skatt 3,8 prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital i første halvår 2023, se tabell 2.8. Reduserte innbetalinger på porteføljene sammenlignet med tilsvarende periode i fjor, har påvirket resultatutviklingen mest. Tall fra Gjeldsregisteret ved utgangen av juni 2023, viste at den samlede forbruksgjelden i norske porteføljekjøpsforetak utgjorde i overkant av 30 mrd. kroner, se figur 2.18. Dette er i all hovedsak misligholdte lån og tilsvarte nær 20 prosent av samlet forbruksgjeld i Gjeldsregisteret. Dersom misligholdte lån i utenlandske porteføljekjøpsforetak og i foretak som tilbyr forbrukslån i Norge inkluderes, innebærer det at nesten 30 prosent av den usikrede kreditten er misligholdt.

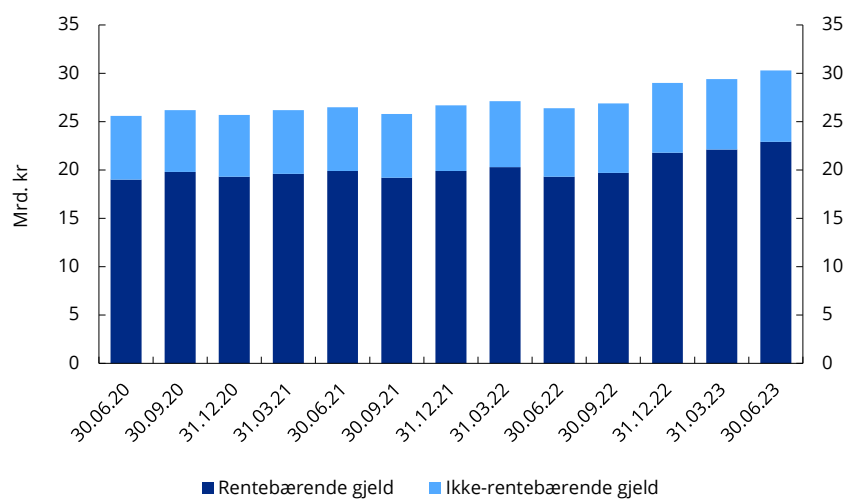
Tabell 2.8 Hovedposter for foretak som kjøper misligholdte lån og fordringer

	1. halvår 2023		1. halvår 2022		
	Mill. kr	% av GFK	Mill. kr	% av GFK	
Netto renteinntekter	429	7,11	585	8,62	
Driftsresultat før tap	247	4,09	482	7,11	
Bokførte tap på utlån	14	0,24	14	0,21	
Resultat før skatt	232	3,84	469	6,91	
Skattekostnad	60	0,99	111	1,63	
Resultat etter skatt	172	2,85	358	5,28	
	30.06.2023		30.06.2022		
	Mill. kr	% br. utlån	Mill. kr	% br. utlån	% vekst
Brutto utlån til kunder	17 915		14 038		27,6 ⁷
Brutto misligholdte lån, 90 dager	17 485	97,6	13 780	98,2	
Samlet gjeld	30 240		26 421		14,5
Rentebærende gjeld	22 883		19 274		18,7
Ikke-rentebærende gjeld	7 357		7 147		2,9

Kilder: Finanstilsynet og Gjeldsregisteret AS

⁷ Utlånsvolumet ved utgangen av første halvår 2023 er ikke direkte sammenlignbart med volumet ved utgangen av første halvår i fjor.

Figur 2.18 Forbruksgjeld i porteføljekjøpsforetak

Kilde: Finanstilsynet og Gjeldsregisteret AS

3 Forsikringsforetak

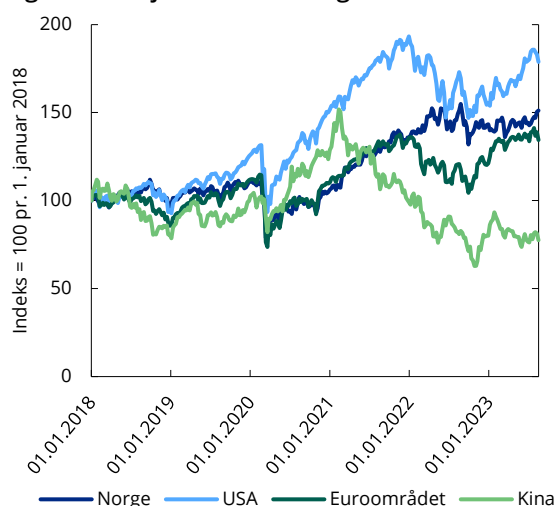
3.1 Livsforsikringsforetak

Omtalen tar for seg utviklingen i samtlige 10 norske livsforsikringsforetak i første halvår 2023 sammenlignet med tilsvarende periode i fjor.⁸ Alle avkastningstall og nøkkeltall hvor resultatposter ses i forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital er annualisert.

Avkastning og resultat

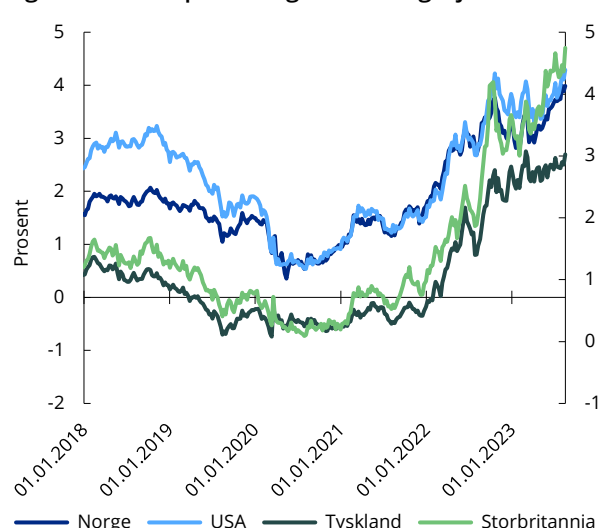
- Positiv utvikling i aksjemarkedene, se figur 3.1, har bidratt til en bedring i livsforsikringsforetakenes avkastning hittil i år. De lange rentene har økt så langt i år og rentenivået er betydelig høyere enn per 30. juni 2022, se figur 3.2.

Figur 3.1 Aksjeindekser utvalgte land

Kilde: Refinitiv. Siste observasjonsdato 17.08.23

Figur 3.2 Rente på 10-årige statsobligasjoner

Kilde: Refinitiv. Siste observasjonsdato 17.08.23

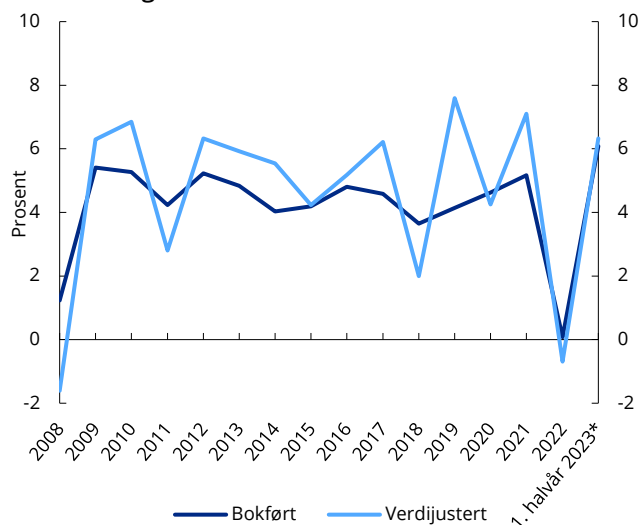
- Den verdjusterte avkastningen⁹ i kollektivporteføljen, som inkluderer urealiserte verdiendringer, var 6,3 prosent, opp fra -2,3 prosent i samme periode i 2022, se figur 3.3.
- Bokført avkastning i kollektivporteføljen var 6,1 prosent, opp fra -1,4 prosent i samme periode i fjor.
- Positive verdiendringer på aksjer bidro mest til de positive investeringsinntektene i kollektivporteføljen, se figur 3.4.
- Livsforsikringsforetakene samlet hadde en positiv verdiendring på eiendom, som inkluderer valutakurseffekter, på 323 mill. kroner (0,03 prosent av GFK) i første halvår 2023, mot en økning på 5,9 mrd. kroner (0,6 prosent av GFK) i samme periode i 2022.
- Avkastningen i investeringsvalgporteføljen var på 16,5 prosent, opp fra -11,4 prosent i samme periode i fjor. Oppgangen kommer for det meste av positiv utvikling i aksjemarkedene.

⁸ Storebrand Danica Pensjonsforsikring opphørte 3. januar 2023 etter at foretaket ble kjøpt opp av Storebrand. Omtalen av første halvår 2022 omfatter dermed 11 livsforsikringsforetak.

⁹ Merk at KLP og OPF ikke har kursreguleringsfond etter at regler om et sammenslått kundefordelt bufferfond ble innført 1. januar 2022. Beregningen og verdien av størrelsene på bokført og verdjustert avkastning blir dermed lik for disse foretakene, se [forskrift om beregning av kapitalavkastning i livsforsikrings- og pensjonsforetak § 3](#).

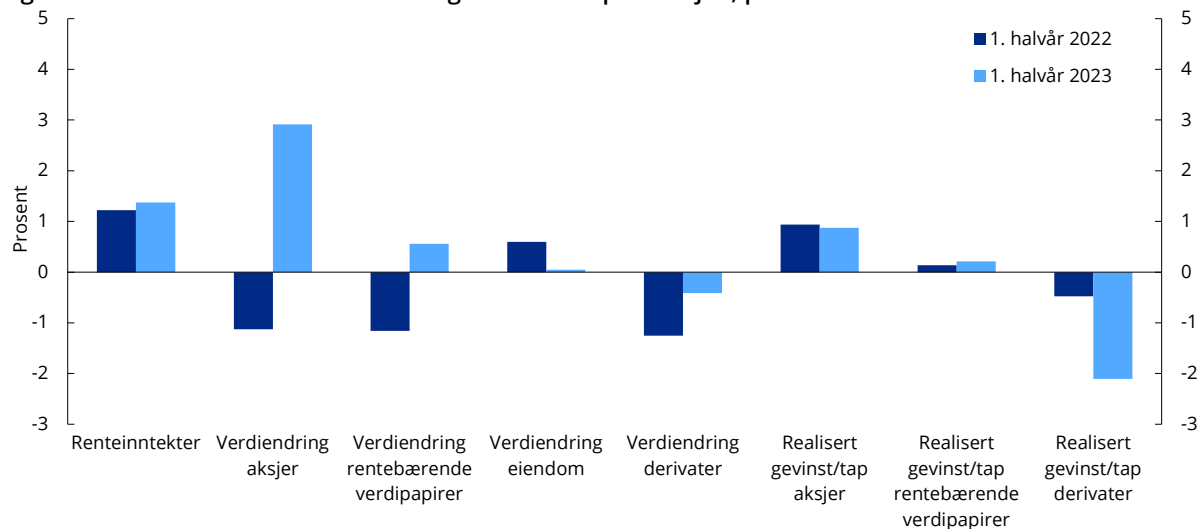
- Livsforsikringsforetakenes kursreguleringsfond og bufferfond¹⁰ har økt med henholdsvis 1,5 mrd. kroner (0,1 prosent av GFK) og 0,5 mrd. kroner (0,05 prosent av GFK), mot en reduksjon på 5,7 mrd. kroner (0,6 prosent av GFK) og 24,2 mrd. kroner (2,4 prosent av GFK) i samme periode i 2022. KLP og OPF rapporter en økning i annen tilordning av overskudd på henholdsvis 21,3 mrd. kroner (5,7 prosent av GFK) og 2,9 mrd. kroner (4,4 prosent av GFK) i kostnadsposten "Midler tilordnet forsikringskontraktene".
- Livsforsikringsforetakenes resultat før skatt var på 0,3 prosent av GFK i første halvår 2023, mot 0,2 prosent i samme periode i 2022, se tabell 3.1.
- Ett foretak hadde negativt resultat, mot tre foretak i samme periode året før.

Figur 3.3 Avkastning i kollektivporteføljen i livsforsikringsforetak

*Annualisert
Kilde: Finanstilsynet

Figur 3.4 Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen, prosent av GFK

Kilde: Finanstilsynet

¹⁰ Regler om et sammenslått kundefordelt bufferfond er innført for kommunale pensjonsordninger fra 1. januar 2022. Bufferfondet erstattet fra samme dato kursreguleringsfondet og tilleggsavsetningene for disse ordningene og omfatter foretakene KLP og OPF, samt den delen av Storebrands virksomhet som er knyttet til kommunal tjenstepensjon.

Tabell 3.1 Utvalgte resultatposter for livsforsikringsforetakene

	1.halvår 2023		1. halvår 2022	
	Mill. kr	% av GFK	Mill. kr	% av GFK
Forfalte bruttopremier	97.523	9,4	78.469	7,9
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	39.181	3,8	-14.723	-1,5
herav renteinntekter og utbytte på finansielle eiendeler	14.256	1,4	12.023	1,2
herav verdiendringer	33.083	3,2	-42.544	-4,3
herav gevinster ved realisasjon	-10.722	-1,0	5.980	0,6
Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen	48.199	4,6	-34.559	-3,5
Utbetalte erstatninger	-38.198	-3,7	-36.440	-3,7
Endring i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	-45.446	-4,4	-1.694	-0,2
herav endring i kursreguleringsfond	-1.545	-0,1	5.707	0,6
herav endring i tilleggsavsetninger	163	0,0	-1.103	-0,1
herav endring i bufferfond	-518	0,0	24.212	2,4
Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser	-25.139	-2,4	-2.856	-0,3
Resultat fra kundeporteføljene (teknisk regnskap)	1.036	0,1	865	0,1
Resultat fra selskapsporteføljen (ikke-teknisk regnskap)	2.020	0,2	1.486	0,2
Resultat før skatt	3.057	0,3	2.351	0,2
Endringer i kursreguleringsfond	1.545	0,1	-5.707	-0,6
Verdijustert resultat før skatt	4.602	0,4	-3.355	-0,4
Totalresultat (etter skatt og andre inntekter og kostnader)	3.505	0,3	2.228	0,2

Kilde: Finanstilsynet

Balanse

- Livsforsikringsforetakenes totale forvaltningskapital økte med 9,5 prosent til 2 189 mrd. kroner det siste året, se tabell 3.2.
- Rentebærende verdipapirer til amortisert kost utgjør nå den største andelen av investeringene i kollektivporteføljen, se figur 3.5.¹¹ Det skyldes både økte investeringer i disse som følge av et høyere rentenivå og endringer i årsregnskapsforskriften etter IFRS 9 fra 1. januar 2023, som innebærer at obligasjoner til amortisert kost, men som ikke holdes til forfall, ikke lenger blir plassert under utlån og fordringer til amortisert kost, men som rentebærende verdipapirer. Regelverksendringene gjør samtidig at andelen utlån og fordringer til amortisert kost er vesentlig redusert i første halvår 2023.¹²
- Aksjer og andeler utgjør den største andelen av investeringene i investeringsvalgporteføljen med 69 prosent, se figur 3.6. Aksjeandelen er tilnærmet uendret siden utgangen av første halvår 2022.

¹¹ Endringene i årsregnskapsforskriften innebærer ny klassifisering av investeringer. Tidligere ble obligasjoner til amortisert kost som ikke var hold til forfall plassert under utlån og fordringer til amortisert kost. Kategorien hold til forfall som var en underkategori under amortisert kost ble opphevet fra 1. januar 2023. Fra 1. januar 2023 omfatter derfor *rentebærende verdipapirer til amortisert kost* alle rentebærende verdipapirer (obligasjoner) til amortisert kost.

¹² Fra 1. januar 2023 omfatter *utlån og fordringer til amortisert kost* kun utlån (og tapsnedskrivninger), andre kortsiktige fordringer, samt bankinnskudd knyttet til investeringer som måles til amortisert kost.

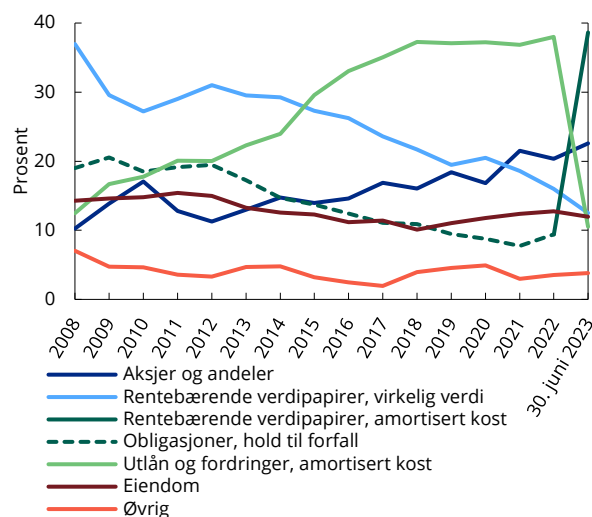
Tabell 3.2 Utvalgte balanseposter for livsforsikringsforetakene

	30.06.2023		30.06.2022	
	Mill. kr	% av FK	Mill. kr	% av FK
Bygninger og faste eiendommer (inkl. eiendomsselskaper)	174.819	8,0	179.067	9,0
Finansielle eiendeler til amortisert kost	721.425	33,0	644.711	32,4
Finansielle eiendeler til virkelig verdi	1.150.880	52,6	1.081.129	54,3
herav aksjer og andeler	723.083	33,0	608.646	30,6
herav rentebærende verdipapirer	387.204	17,7	436.167	21,9
Sum eiendeler (forvaltningskapital)	2.189.442	100,0	1.991.293	100,0
herav eiendeler i selskapsporteføljen	237.619	10,9	179.287	9,0
herav eiendeler i kollektivporteføljen	1.324.563	60,5	1.275.566	64,1
herav eiendeler i investeringsvalgporteføljen	627.243	28,6	536.425	26,9
Forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	1.320.213	60,3	1.258.696	63,2
herav premiereserve	1.091.101	49,8	1.033.016	51,9
herav tilleggsavsetninger	20.009	0,9	25.295	1,3
herav kursreguleringsfond	7.168	0,3	10.862	0,5
herav bufferfond	131.424	6,0	132.195	6,6

Kilde: Finanstilsynet

Figur 3.5 Investeringer i kollektivporteføljen.

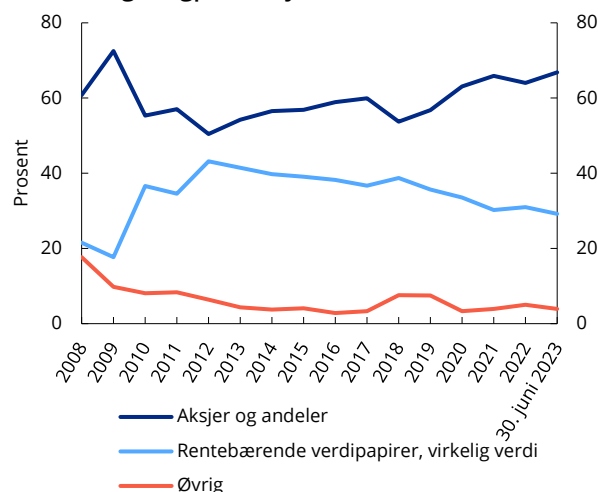
Andeler

Kilde: Finanstilsynet

Figur 3.6 Investeringer i

investeringsvalgporteføljen. Andeler

Kilde: Finanstilsynet

3.2 Pensjonskasser

Omtalen av avkastning, resultat og balanse i det følgende omfatter de 54 største pensjonskassene av totalt 76 pensjonskasser. 29 kommunale og 25 private pensjonskasser inngår i omtalen. Disse 54 pensjonskassene har en samlet markedsandel på om lag 98 prosent i det norske pensjonskassemarkedet.

Avkastning og resultat

- Oppgangen i internasjonale aksjemarkeder bidro til positiv avkastning og positive resultater i pensjonskassene i første halvår 2023. Pensjonskassenes verdjusterte avkastning¹³ i kollektivporteføljen, som inkluderer de urealiserte verdiendringene, var 10,6 prosent, se figur 3.7.¹⁴ Til

¹³ Etter at regler om et sammenslått kundefordelt bufferfond ble innført, har ikke kommunale pensjonskasser kursreguleringsfond.

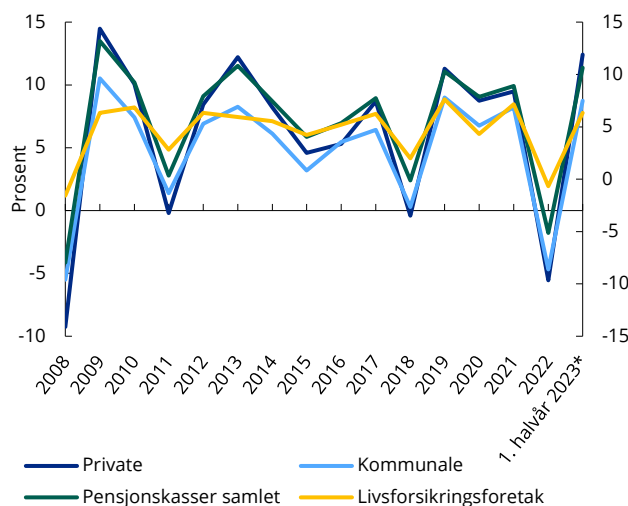
Beregningen og verdien av størrelsene på bokført og verdjustert avkastning blir dermed lik for disse foretakene, se [forskrift om beregning av kapitalavkastning i livsforsikrings- og pensjonsforetak § 3](#).

¹⁴ Alle avkastningstall og nøkkeltall hvor resultatposter ses i forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital er annualisert.

sammenligning hadde pensjonskassene en negativ avkastning på -12,5 prosent i første halvår 2022 da det var et betydelig verdifall på aksjer og obligasjoner.

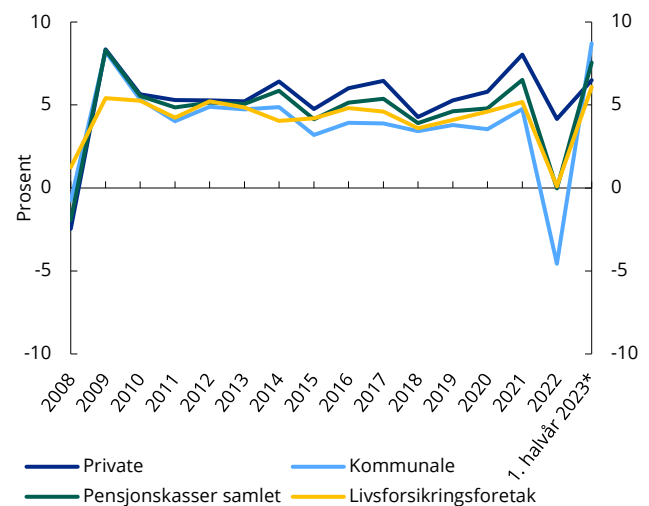
- For private og kommunale pensjonskasser var den verdijusterte avkastningen henholdsvis 12,4 prosent og 8,7 prosent.
- Bokført avkastning var 7,6 prosent for pensjonskassene samlet (6,5 prosent i private pensjonskasser og 8,7 prosent i kommunale pensjonskasser), se figur 3.8.
- Verdiøkning på aksjer var hovedårsaken til positive netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen i første halvår, se tabell 3.3 og figur 3.9. Verdiøkningen på aksjer var større for private pensjonskasser enn de kommunale, se figur 3.10.
- Pensjonskassenes kursreguleringsfond og bufferfond økte med henholdsvis 7 og 2 mrd. kroner. En rekke kommunale pensjonskasser endret ikke bufferfondet i første halvår 2023, noe som gjør at noen av de positive verdiendringene på 5 mrd. kroner gjenspeiles i et positivt delårsresultat.
- Pensjonskassenes resultat før skatt var på 8,2 mrd. kroner (3,8 prosent av GFK), en økning fra - 5,8 mrd. kroner (-2,7 prosent av GFK).

Figur 3.7 Verdijustert avkastning i kollektivporteføljen

* Annualisert
Kilde: Finanstilsynet

Figur 3.8 Bokført avkastning i kollektivporteføljen

* Annualisert
Kilde: Finanstilsynet

- Private og kommunale pensjonskasser hadde et resultat før skatt på henholdsvis 3,1 mrd. kroner (2,7 prosent av GFK) og 5,1 mrd. kroner (4,9 prosent av GFK). Private pensjonskasser hadde et verdijustert resultat på 10,1 mrd. kroner (8,8 prosent av GFK).
- Fem private pensjonskasser hadde negativt resultat før skatt, mot 39 pensjonskasser i første halvår 2022.

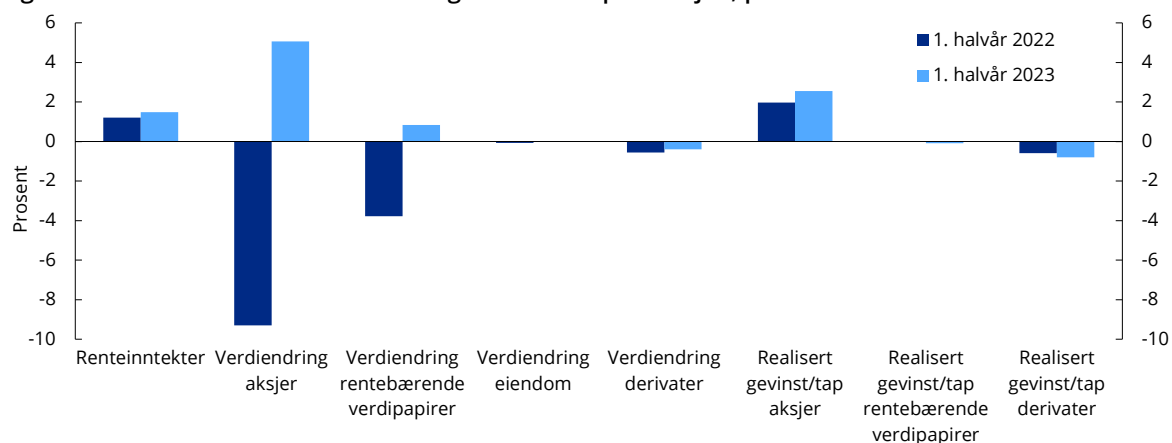
Tabell 3.3 Utvalgte resultatposter for pensjonskassene

RESULTAT	1. halvår 2023		1. halvår 2022	
	Mill. kr.	% av GFK	Mill. kr.	% av GFK
Forfalte bruttopremier	14,227	6.5	11,235	5.2
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	19,031	8.7	-23,949	-11.1
herav renteinntekter og utbytte på finansielle eiendeler	3,255	1.5	2,609	1.2
herav gevinster ved realisasjon	3,583	1.6	2,898	1.3
herav verdiendringer	11,965	5.5	-29,579	-13.7
Utbetalte pensjoner mv.	-5,593	-2.5	-5,265	-2.4
Endring i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	-19,080	-8.7	16,843	7.8
herav endring i premiereserve mv.	-10,004	-4.6	-7,493	-3.5
herav endring i kursreguleringsfond	-6,943	-3.2	17,716	8.2
herav endring i bufferfond	-1,988	-0.9	0	0.0
Midler tilordnet forsikringskontraktene -kontraktsfastsatte forpliktelser	-1,561	-0.7	-771	-0.4
Resultat fra kundeporteføljene (tenknisk regnskap)	6,716	3.1	-3,298	-1.5
Resultat fra selskapsporteføljen (ikke-teknisk regnskap)	1,528	0.7	-2,469	-1.1
Resultat før skatt	8,243	3.8	-5,767	-2.7
Endring i kursreguleringsfond	6,943	3.2	-17,716	-8.2
Verdijustert resultat før skatt	15,186	6.9	-23,484	-10.9
Totalresultat (etter skatt og andre inntekter og kostnader)	8,194	3.7	-5,791	-2.7

* Flertallet av pensjonskassene har ikke fylt ut denne kostnadsposten

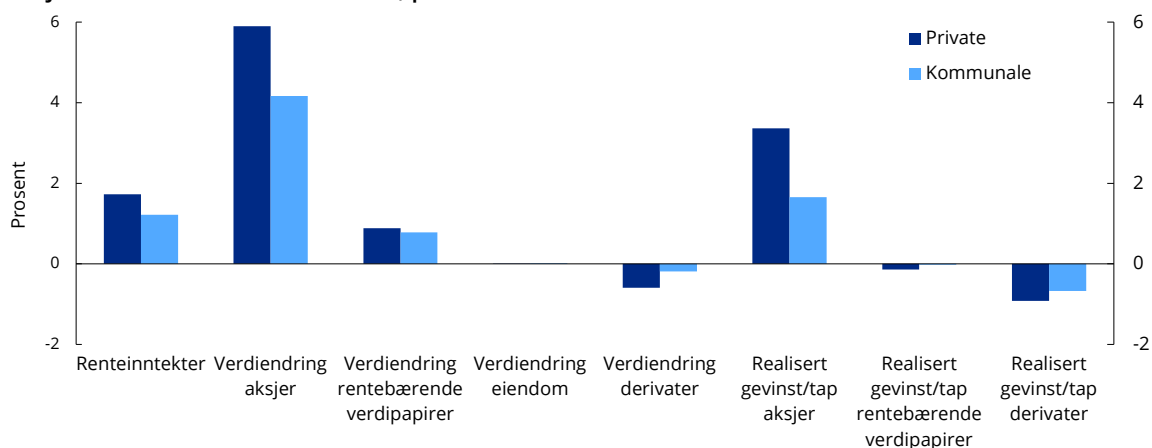
Kilde: Finanstilsynet

Figur 3.9 Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen, prosent av GFK

Kilde: Finanstilsynet

Figur 3.10 Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen i private og kommunale pensjonskasser i første halvår 2023, prosent av GFK

Kilde: Finanstilsynet

Balanse

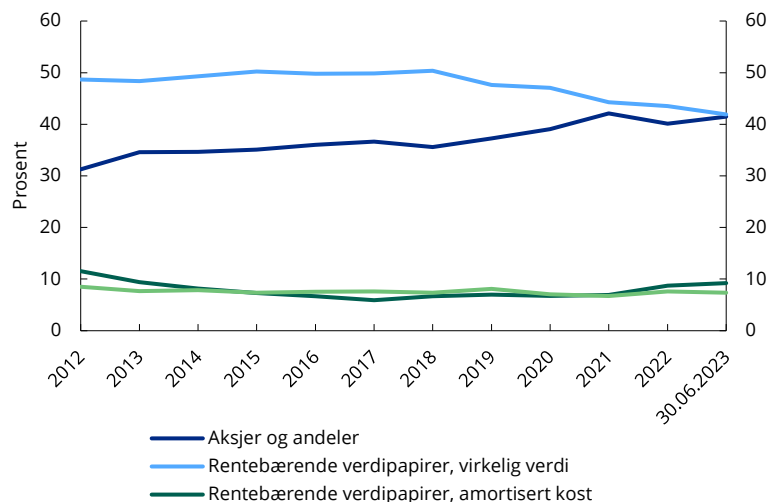
- Forvaltningskapitalen økte med 7 prosent til 452 mrd. kroner det siste året, se tabell 3.4.
- Kollektivporteføljen utgjorde som året før 84 prosent av forvaltningskapitalen.
- Rentebærende verdipapirer til virkelig verdi utgjorde fortsatt den største andelen av investeringene i kollektivporteføljen med 42 prosent, tett fulgt av aksjer med 41 prosent. Andelen rentebærende verdipapirer til virkelig verdi har avtatt noe de siste årene, se figur 3.11.
- Aksjeandelen økte med ett prosentpoeng fra utgangen av 2022.
- For private og kommunale pensjonskasser var aksjeandelen henholdsvis 44 og 39 prosent.

Tabell 3.4 Utvalgte balanseposter for pensjonskassene

	30.06.2023		30.06.2022	
	Mill kr.	% av FK	Mill kr.	% av FK
Bygninger og faste eiendommer (inkludert eiendomsselskaper)	22,743	5.0	22,429	5.3
Finansielle eiendeler målt til amortisert kost	39,949	8.8	32,507	7.7
Finansielle eiendeler målt til virkelig verdi:	380,205	84.1	360,115	85.2
herav aksjer og andeler	178,302	39.4	162,027	38.3
herav rentebærende verdipapirer	192,523	42.6	188,522	44.6
Sum eiendeler (forvaltningskapital)	452,129	100.0	422,719	100.0
herav selskapsportefølje	57,094	12.6	52,236	12.4
herav investeringer i kollektivporteføljen	381,619	84.4	357,288	84.5
herav investeringer i investeringsvalgporteføljen	13,317	2.9	13,065	3.1
Forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	372,984	82.5	354,663	83.9
herav premiereserve mv.	289,081	63.9	272,941	64.6
herav tilleggsavsetninger	10,704	2.4	11,094	2.6
herav kursreguleringsfond	32,091	7.1	24,820	5.9
herav bufferfond	30,496	6.7	32,147	7.6

Kilde: Finanstilsynet

Figur 3.11 Investeringer i kollektivporteføljen. Andeler

Kilde: Finanstilsynet

3.3 Skadeforsikringsforetak

I dette punktet omtales utviklingen i 35 skadeforsikringsforetak¹⁵ i første halvår i 2023 sammenlignet med tilsvarende periode i fjor. Ny internasjonal regnskapsstandard for forsikringskontrakter (IFRS 17) ble innført som gjeldende regnskapsstandard for store skadeforsikringsforetak fra og med regnskapsåret 2023. Denne rapporten inneholder rapporteringen basert på de nye prinsippene for utregning og måling av forsikringskontrakter for foretakene som omfattes av IFRS 17.¹⁶ De andre skadeforsikringsforetakene som omtales i denne rapporten benytter samme regnskapsstandard som tidligere. Flere av postene i denne rapporten blir videre omtalt med nye navn, se tabell 4.3 i vedlegget for mer informasjon.

Resultat

- Skadeforsikringsforetakene hadde samlet sett en reduksjon i resultatet sammenlignet med samme periode i fjor. Målt som andel av forsikringsinntektene utgjorde resultat før skatt 13,3 prosent, en reduksjon på 4,9 prosentpoeng fra året før, se tabell 3.5 og figur 3.12.
- Resultatet fra forsikringsdriften i prosent av forsikringsinntektene var svakere enn i samme periode i fjor. Nettoinntektene fra investeringer utgjorde 2,3 mrd. kroner (6,3 prosent av forsikringsinntekter) mot -0,5 mrd. kroner (-1,5 prosent av forsikringsinntektene) året før. Justert for Gjensidiges salg av Oslo Areal i begynnelsen av 2022 var netto inntekter fra investeringer -4,4 mrd. kroner (-12,4 prosent av forsikringsinntektene) i første halvår 2022.
- Renteinntekter og utbytte på finansielle eiendeler bidro mest til de positive investeringsinntektene, se figur 3.13.
- Fem skadeforsikringsforetak hadde negativt resultat før skatt, mot 25 foretak i samme periode i fjor. Utviklingen er drevet av høyere finansinntekter.

Tabell 3.5 Utvalgte resultatposter for skadeforsikringsforetakene

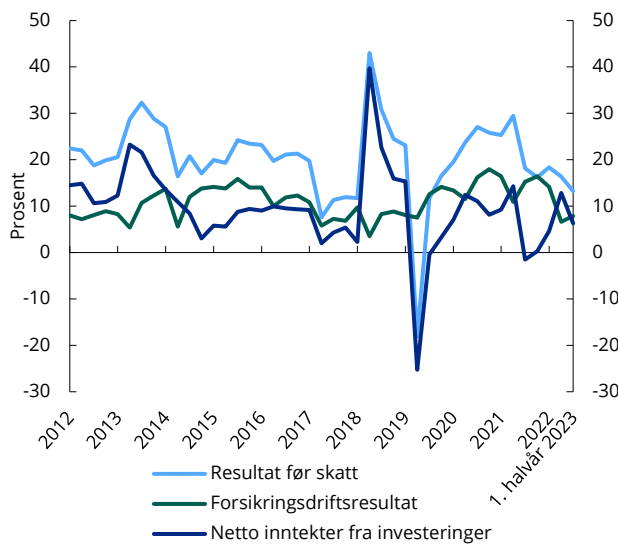
RESULTAT	1. halvår 2023		1. halvår 2022	
	Mill. kr	% av forsikringsinntekter	Mill. kr	% av forsikringsinntekter
Forsikringsinntekter	35.655		31.114	
Erstatningskostnader for egen regning	26.926	75,5	21.257	68,3
Andre forsikringsrelaterte driftskostnader	5.937	16,6	5.239	16,8
Forsikringsdriftsresultat	2.811	7,9	4.754	15,3
Netto inntekter fra investeringer	2.251	6,3	-475	-1,5
herav investeringer i datterforetak mv.	-23	-0,1	3.962	12,7
herav renteinntekt og utbytte på finansielle eiendeler	1.610	4,5	1.090	3,5
herav verdiendringer	633	1,8	-5.862	-18,8
herav gevinster ved realisasjon	290	0,8	539	1,7
Resultat før skattekostnad	4.728	13,3	5.647	18,1

Kilde: Finanstilsynet

¹⁵ Samtlige norske skadeforsikringsforetak med unntak av egenforsikringsforetak (captives), sjøforsikringsforetakene Gard og Skuld, og Den Norske Krigsforsikring for Skib Gjensidig Forening.

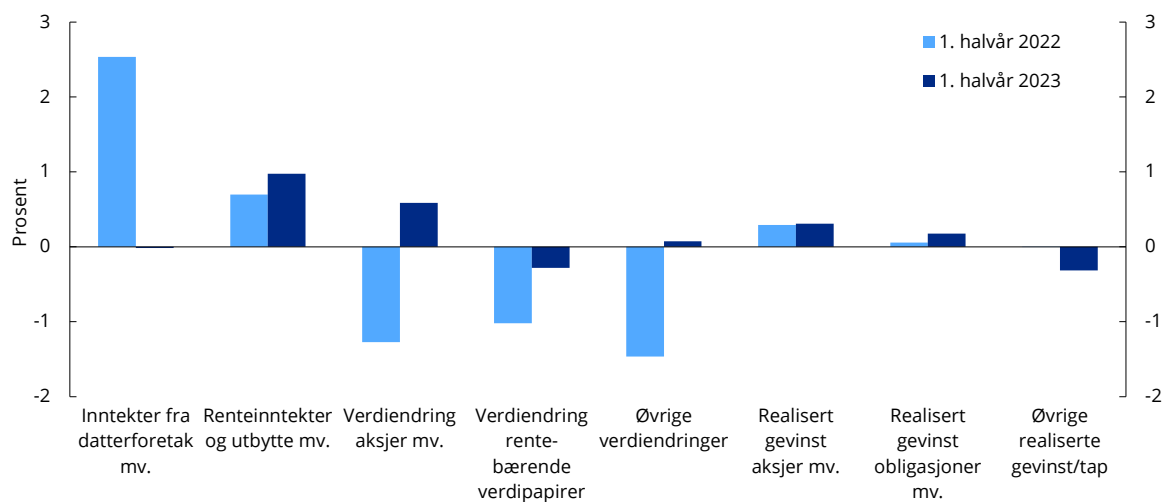
¹⁶ Som store skadeforsikringsforetak regnes skadeforsikringsforetak som inngår i konsern der konsernregnskapet utarbeides etter IFRS i samsvar med [regnskapsloven § 3-9](#) og skadeforsikringsforetak som har utstedt verdipapirer på regulert marked i en EØS-stat. På nåværende tidspunkt gjelder dette 5 norske skadeforsikringsforetak: Gjensidige Forsikring, Fremtind Forsikring, Protector Forsikring, KLP Skade og Storebrand Forsikring.

Figur 3.12 Resultater i skadeforsikringsforetakene samlet. Prosent av forsikringsinntektene hittil i år

Kilde: Finanstilsynet

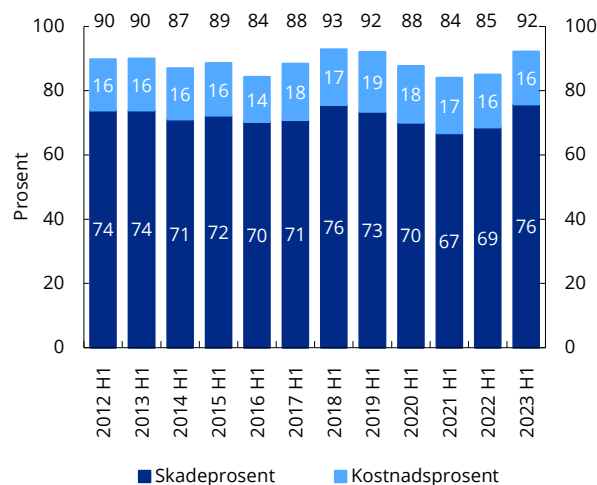
Figur 3.13 Netto inntekter fra investeringer, prosent av GFK

Kilde: Finanstilsynet

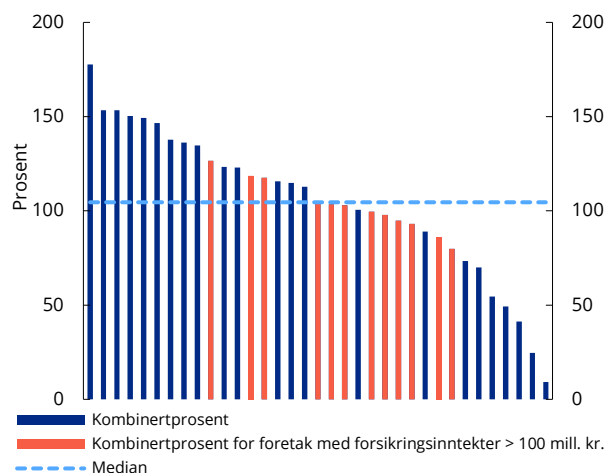
- Kostnadsprosenten er på samme nivå som samme periode året før, mens skadeprocenten har økt med syv prosentpoeng til 76 prosent, se figur 3.14. Økt skadeprocent kommer blant annet av høyere skadefrekvens på motor, eiendom og reise, samt kostnader knyttet til naturskader.
- Kombinertprosenten økte med syv prosentpoeng til 92 prosent og kommer i sin helhet av økt skadeprocent. Det er betydelig variasjon i foretakenes lønnsomhet, se figur 3.15.

Figur 3.14 Sum av skade- og kostnadsprosent for skadeforsikringsforetakene samlet (kombinertprosent)

Kilde: Finanstilsynet

Figur 3.15 Kombinertprosent for skadeforsikringsforetak i første halvår 2023

Kilde: Finanstilsynet

Balanse

- Skadeforsikringsforetakenes forvaltningskapital økte med syv prosent til 162 mrd. kroner, se tabell 3.6.
- Endringene i årsregnskapsforskriften etter IFRS 9 fra 1. januar 2023 gjør at rentebærende verdipapirer til virkelig verdi økte betydelig og andelen av finansielle eiendeler som måles til amortisert kost ble redusert tilsvarende, se figur 3.16.¹⁷ Andelen rentebærende verdipapirer som måles til virkelig verdi utgjør den største posten med 72 prosent av samlede investeringer per 30. juni 2023.

Tabell 3.6 Utvalgte balanseposter for skadeforsikringsforetakene*

	30.06.23		30.06.22	
	Mill. kr	% av FK	Mill. kr	% av FK
Investeringer	128.534	79,4	119.664	79,1
Bygninger og andre faste eiendommer	1.526	0,9	1.403	0,9
Datterforetak, tilknyttet foretak og felleskontrollerte foretak	12.513	7,7	12.933	8,6
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost	3.740	2,3	3.538	2,3
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	110.756	68,4	101.790	67,3
Aksjer og andeler	16.477	10,2	16.445	10,9
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	92.031	56,9	66.128	43,7
Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser	6.214	3,8	5.579	3,7
Sum eiendeler (forvaltningskapital)	161.837	100,0	151.207	100,0
Egenkapital	54.793	33,9	52.388	34,6
Forsikringsforpliktelser brutto	86.661	53,5	77.803	51,5

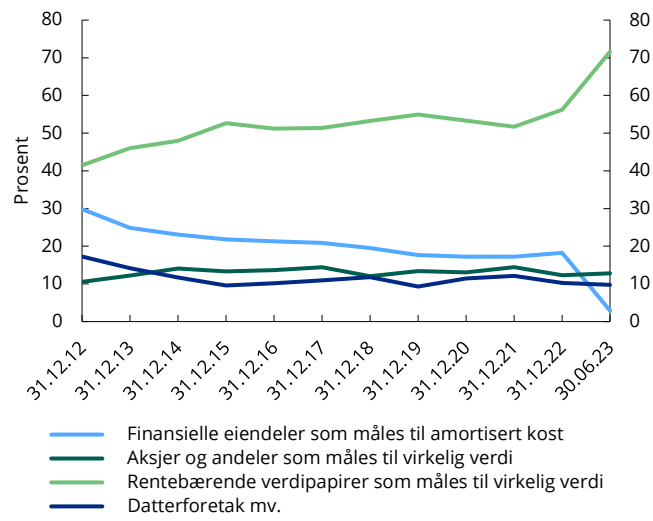
*Finansielle eiendeler i denne tabellen er presentert i samsvar med IFRS 9 per 30.06.23 og 30.06.22.

Kilde: Finanstilsynet

¹⁷ Endringene i årsregnskapsforskriften innebærer ny klassifisering og måling av investeringer fra tidligere IAS 39. Implementeringen av IFRS 9 innebærer at færre verdipapirer er vurdert til amortisert kost. Hensikten er å jevne ut svingninger mellom eiendelene og forsikringsforpliktelsene som skyldes endrede renter.

Figur 3.16 Skadeforsikringsforetakenes investeringer.

Prosent av samlede investeringer

Kilde: Finanstilsynet

4 Vedlegg

4.1 Makroøkonomiske størrelser

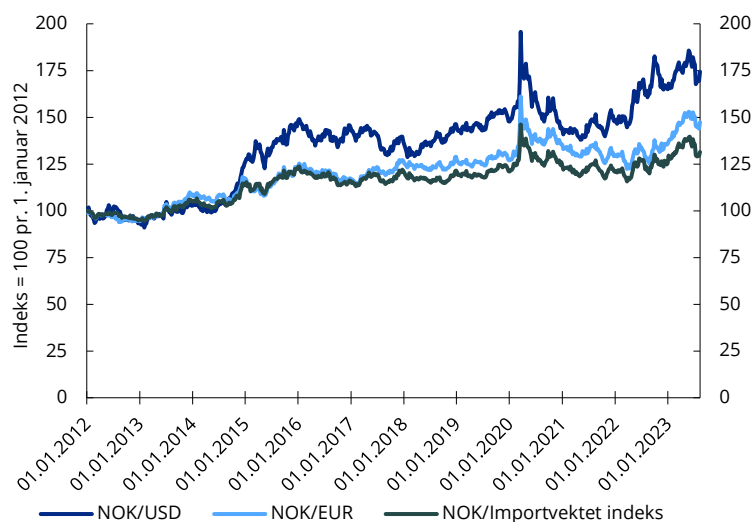
Tabell 4.1 Nøkkeltall norsk økonomi

	3. kv. 20	4. kv. 20	1. kv. 21	2. kv. 21	3. kv. 21	4. kv. 21	1. kv. 22	2. kv. 22	3. kv. 22	4. kv. 22	1. kv. 23	2. kv. 23
BNP	4,3	1,2	-0,3	1,3	3,2	0,4	-0,6	1,2	1,2	-0,1	0,3	0,0
BNP Fastlands-Norge	4,8	1,9	-0,7	1,5	2,6	1,1	-0,1	1,2	0,5	0,5	0,2	0,0
Boligpriser	5,8	8,7	12,5	10,1	8,0	5,2	6,2	6,3	4,3	1,5	-0,2	-0,3
K3	5,1	4,4	3,9	3,5	4,4	4,1	4,5	4,4	4,3	4,3	4,9	
K3 utenlandsgjeld	7,4	2,9	-0,5	-3,5	0,9	0,6	2,6	1,7	0,7	-0,8	3,5	
K2	4,6	4,8	5,0	5,3	5,3	5,0	5,0	5,1	5,1	5,5	5,2	4,3
K2 husholdninger	4,7	4,9	4,8	5,2	5,1	5,1	5,0	4,6	4,3	4,1	4,2	3,7
K2 ikke-finansielle foretak	3,3	3,8	4,4	4,7	5,2	4,9	4,8	6,5	7,0	8,1	7,2	5,2
Arbeidsledighet (AKU)	5,4	4,8	5,0	5,1	4,2	3,4	3,3	3,3	3,2	3,1	3,7	3,5

Vekstratene for BNP (volumendring fra foregående kvartal) er sesongjusterte kvartalstall. Arbeidsledigheten er nivå-tall for gjennomsnittet av kvartalet. (Fra 2021 er det nytt spørreskjema for Arbeidskraftundersøkelsen (AKU), som kan gi brudd i statistikken.) De øvrige tallene er tolv månedersvekst ved utgangen av perioden..

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Eiendom Norge, Eiendomsverdi og Finn.no

Figur 4.1 Valutakursutvikling

Kilde: Refinitiv. Siste observasjonsdato 11.08.2023

Tabell 4.2 Utvikling i verdipapir- og valutamarkedet

		Nivå	Endr. i basispkt (renter) og % (aksjer og valuta) i løpet av perioden		
		16.08.2023	2022	2. kv. 2023	1.1-16.8
Aksjemarkeder	Norge		5,3	2,4	5,8
	USA		-19,5	8,7	16,1
	Euroområdet		-11,8	3,3	13,8
	Verden		-17,7	7,0	14,1
	Japan		-4,1	15,6	21,7
Statsrenter 10 år	Norge	3,91	152	69	67
	USA	4,27	233	33	44
	Tyskland	2,64	274	8	8
Pengemarkedsrenter 3 mnd	Norge	4,69	231	68	143
	USA	5,64	456	35	87
	Euroområdet	3,80	270	54	167
Swaprenter Norge	2 år	4,90	187	123	141
	5 år	4,38	138	101	112
	10 år	4,12	139	75	82
Valutakurser	NOK/EUR	11,51	4,8	2,7	9,5
	NOK/USD	10,56	11,7	2,3	7,2
	Imp.vektet NOK	117,76	3,7	0,8	5,2

Kilde: Refinitiv

4.2 Nye poster etter implementering av IFRS 17

Tabell 4.3 Nye poster i omtalen av skadeforsikringsforetak fra og med 1. kvartal 2023

Tidligere begrep	Utrekning tom Q4 2022	Nytt begrep	Utrekning fom Q1 2023	
	Alle foretak		IFRS 17-foretak	Resterende foretak
Premieinntekter for egen regning	1. Premieinntekter for egen regning	Forsikringsinntekter	A.1 Forsikringsinntekter ved anvendelse av premieallokeringsmetoden (opptjent bruttopremie) + A.2 Forsikringsinntekter ved anvendelse av hovedreglene - E.1 Periodiserte premier for avgitt gjenforsikring (gjenforsikringsandel av brutto forsikringsinntekter)	1. Premieinntekter for egen regning + 2. Andre forsikringsrelaterte inntekter
Erstatningskostnader for egen regning	3. Erstatningskostnader for egen regning	Erstatningskostnader	B.1 Erstatningskostnader (brutto), ekskl. risikojustering - F.1 Gjenforsikringsinntekter ved anvendelse av premieallokeringsmetoden - F.2 Gjenforsikringsinntekter ved anvendelse av hovedreglene	3. Erstatningskostnader for egen regning
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader	4. Forsikringsrelaterte driftskostnader + 5. Andre forsikringsrelaterte	Andre forsikringsrelaterte driftskostnader	C. Andre forsikringsdriftskostnader (brutto)	4. Forsikringsrelaterte driftskostnader + 5. Andre forsikringsrelaterte driftskostnader
Resultat av teknisk regnskap	7. Resultat av teknisk regnskap	Forsikringsdriftsresultat	H. Forsikringsdriftsresultat	7. Resultat av teknisk regnskap
Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser	3. Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser	Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser	K. Gjenforsikringseiendeler	3. Gjenforsikringsandel av brutto forsikringsforpliktelser
Forsikringsforpliktelser brutto	10. Brutto forsikringsforpliktelser	Forsikringsforpliktelser brutto	L. Forsikringsforpliktelser (brutto)	10. Brutto forsikringsforpliktelser
Skadeprosent for egen regning	[3. Erstatningskostnader for egen regning / 1. Premieinntekter for egen regning]*100	Skadeprosent	[(B.1 Erstatningskostnader (brutto), ekskl. risikojustering - F.1 Gjenforsikringsinntekter ved anvendelse av premieallokeringsmetoden - F.2 Gjenforsikringsinntekter ved anvendelse av hovedreglene) / (A.1 Forsikringsinntekter ved anvendelse av premieallokeringsmetoden (opptjent bruttopremie) + A.2 Forsikringsinntekter ved anvendelse av hovedreglene - E.1 Periodiserte premier for avgitt gjenforsikring (gjenforsikringsandel av brutto forsikringsinntekter))*100	[3. Erstatningskostnader for egen regning/1. Premieinntekter for egen regning]*100
Kostnadsprosent for egen regning	[(4. Forsikringsrelaterte driftskostnader + 5. Andre forsikringsrelaterte driftskostnader) / 1. Premieinntekter for egen regning]*100	Kostnadsprosent	[(C. Andre forsikringsdriftskostnader (brutto) - F.3 Provisjonsinntekter knyttet til avgitt gjenforsikring) / (A.1 Forsikringsinntekter ved anvendelse av premieallokeringsmetoden (opptjent bruttopremie) + A.2 Forsikringsinntekter ved anvendelse av hovedreglene - E.1 Periodiserte premier for avgitt gjenforsikring (gjenforsikringsandel av brutto forsikringsinntekter))*100	[(4. Forsikringsrelaterte driftskostnader + 5. Andre forsikringsrelaterte driftskostnader) / 1. Premieinntekter for egen regning]*100

